

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 11

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Cirkev ako Božia rodina (z myšlienok pápeža Františka)

Istotne poznáte podobenstvo o márnokratnom synovi alebo lepšie povedané, o milosrdnom otcovi (porov. Lk 15,11-32). Mladší syn opustí otcov dom, všetko premrhá a rozhodne sa vrátiť späť, pretože si uvedomuje, že urobil chybný krok. Nepovažuje sa však viacej za hodného byť synom a dúfa, že bude prijatý aspoň medzi sluhov. Otec mu však beží v ústrety, objíme ho, navracia mu synovskú dôstojnosť a pripraví mu oslavu. Toto podobenstvo, ako aj iné v evanjeliu, výrečne predstavuje Boží plán s ľudstvom.

Aký je tento plán Boha? Chce z nás všetkých vytvoriť jedinú rodinu svojich detí, v ktorej ho každý bude cítiť nablízku a vnímať, že je ním milovaný - tak ako v evanjeliom podobenstve – a zažívať

vľúdnosť Božej rodiny. Z tohto veľkého plánu vyrastá Cirkev, ktorá nie je akousi organizáciou ustanovenou pomocou dohody niekoľkých osôb, ale je Božím dielom, rodí sa práve z tohto plánu lásky, ktorý sa postupne realizuje v dejinách. Cirkev sa rodí z Božej túžby povolať všetkých ľudí do spoločenstva s ním, do priateľstva s ním, a dokonca mať účasť – ako jeho deti – na Božom živote.

Samotné slovo „Cirkev“, z gréckeho ekklesia, znamená „zhromaždenie“: Boh nás zvoláva, pobáda nás, aby sme vyšli z individualizmu, z náklonnosti uzavrieť sa do seba a volá nás, aby sme sa stali súčasťou jeho rodiny. Toto povolanie má pôvod v samom stvorení. Boh nás stvoril, aby sme žili v hlbokom vzťahu s ním. Aj keď hriech prerušil toto spojenie s ním,

s inými i so stvorením, Boh nás neopustil. Celé dejiny spásy sú príbehom Boha, ktorý hľadá človeka, ponúka mu svoju lásku a prijíma ho. Povolal Abraháma, aby sa stal otcom mnohých, vyvolil si izraelský ľud, aby s ním uzavrel zmluvu, ktorá zahrnie všetky národy a v plnosti času poslal svojho Syna, aby sa jeho plán lásky a spásy uskutočnil v novej a večnej zmluve s celým ľudstvom. Pri čítaní evanjelií vidíme Ježiša, ako okolo seba zhromažďuje malé spoločenstvo, ktoré prijíma jeho slovo, nasleduje ho, kráča s ním po jeho ceste a stáva sa jeho rodinou. On v tomto spoločenstve pripravuje a buduje svoju Cirkev.

Odkiaľ teda pochádza Cirkev? Rodí sa z najvyššieho prejavu lásky na kríži, z otvoreného Ježišovho boku, odkiaľ vychádza krv a voda, symboly sviatostí eucharistie a krstu. V Božej rodine, v Cirkvi, je oživujúcou miazgou Božia láska, ktorá sa konkretizuje tým, že milujeme Boha a iných, všetkých bez rozdielu a bez hraníc.

Kedy sa Cirkev prejavuje? Cirkev sa prejavuje vtedy, keď Svätý Duch naplňa srdcia apoštolov, pobáda ich vyjsť a nastúpiť na cestu ohlasovania evanjelia a rozširovania Božej lásky. Aj dnes niektorí povedia: „Kristus áno, Cirkev nie“ alebo „verím v Boha, ale neverím

kňazom“. Je to však Cirkev, ktorá nás privádza ku Kristovi a k Bohu. Cirkev je veľkou rodinou Božích detí. Isteže, má aj ľudské aspekty. Tí, ktorí ju tvoria, pastieri a veriaci, majú slabosti, nedokonalosti i hriechy, aj pápež, či nie? A má ich veľa! Nádherné je však to, že si uvedomujeme, že sme hriešnici. Ak si to uvedomíme, nájdeme Božie milosrdenstvo: Boh vždy odpúšťa. Nezabudnime na to: Boh vždy odpúšťa! Prijíma nás vo svojej odpúšťajúcej a milosrdnej láske. Môžeme povedať, a je to tiež význačné: Hriech je urážkou Boha, ale i príležitosťou pokoriť sa, aby sme si uvedomili, že jestvuje niečo krajšie a tým je Božie milosrdenstvo. Myslime na to.

Dnes si položme otázku: Nakoľko milujem Cirkev? Modlím sa za ňu? Cítim sa byť súčasťou rodiny Cirkvi? Čo robím preto, aby bola spoločenstvom, v ktorom sa každý cíti prijatý a pochopený, zažíva lásku a milosrdenstvo Boha, ktorý obnovuje jeho život? Viera je dar a skutočnosť, ktorá sa nás osobne dotýka. Boh nás volá, aby sme našu vieru prežívali spoločne ako rodina, ako Cirkev.

Prosme Pána, aby naše spoločenstvá, celá Cirkev, boli čoraz viac pravými rodinami, ktoré žijú a rozširujú Božiu lásku.

„Ja som živý chlieb...“ (myšlienky pre potešenie a povzbudenie)

Stalo sa to pred mnohými rokmi vo Frankfurte. Zomrel istý veľmi bohatý muž. Nemal blízkeho príbuzného. Všetci sa s napätím opýtali: „Kto len zdedí jeho milióny?“ Ten muž zanechal dva testamenty. Prvý mali otvoriť hneď po jeho smrti a druhý až po pohrebe.

V prvom testamente bolo napísané: „*Chcem byť pochovaný o štvrtej hodine ráno.*“ Toto čudácke želanie mu aj splnili. Za rakvou šlo iba päť trúchliacich. Potom otvorili druhý testament. V ňom bolo: „*Chcem, aby sa všetok môj majetok rovnomerne rozdelil medzi tých, ktorí boli na mojom pohrebe.*“

Títo piati naozajstní priatelia mali šťastie. Mohli by sme im takmer závidieť. No v zásade nemáme na to dôvod, lebo my máme ešte väčšie šťastie. Ako to?! Aj my sa každú nedeľu, ba takmer každý deň stretávame kvôli testamentu. Kvôli Ježišovmu testamentu, ktorý nám povedal: „*Toto robte na moju pamiatku*“ (Lk 22, 19).

Francúzsky kňaz Gabriel Gay píše v ďakovnom liste P. Bětikovi, ktorému sa

podarilo prepašovať do koncentráku v Hradišťku 10 konsekrovaných hostií: „*Nebo navštívilo zem. Nevie, ako vám mám poďakovať! Po dlhej dobe sme prijali dnes ráno Pánovo telo. Eucharistický Kristus učinil mnohých z nás pri všetkej biede šťastných.*“

Manna a voda zo skaly boli nielen obrazmi naplnenia človeka vierou, ale aj predobrazmi nového spojenia s Kristom v nadprirodzenom pokrme a nápoji jeho tela a krvi.

Eucharistickým spojením s Bohom končí naša bezmocnosť, osamotenosť, slabosť a životný strach. Božia láska, moc, múdrosť a istota sú s nami a vedú nás k večnej a šťastnej existencii u Boha.

Sv. František Saleský vo svojej Filotei vraví:

„*Dvojakí ľudia majú často chodiť na sv. prijímanie. Dobrí a nedokonalí. Nedokonalí, aby dosiahli dokonalosť. Silní, aby neoslabil a slabí, aby zosilneli. Čím viac chorľavieš, tým viac potrebuješ lekára.*“

Liturgický program

Liturgický program po 3. nedeli po Päťdesiatnici

od 19.06. do 25.06. 2023

Pondelok 19.06.	Sv. apod. Júda, podľa tela Pánov brat	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Ján
Utorok 20.06.	Sv. hieromučeník Metod, patarský biskup	Kňazský deň
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Karol, Mikuláš, Jozef... 2. † Demeter, Anna, Pavol...
Streda 21.06.	Sv. muč. Julián Tarzský	06:30 sv. lit. (csl.) † Pavel, Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) † Vasil', Mária, Anna...
Štvrtok 22.06.	Sv. hieromučeník Eusebios, samosatský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † z Kováčovej, Ivancovej...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Jozef (panychída) 2. † Emília (panychída)
Piatok 23.06.	Sv. mučenica Agripína zdržanlivosť od mňsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Zuzana
		18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej, Helena, Vasil'...
Sobota 24.06.	Narodenie sv. proroka Jána Krstiteľa	07:00 sv. lit. (csl.) 1. * Mária 2. * Dušan, Božena, Patrik, Simona, Ninka...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Ján, Ján
Nedeľa 25.06.	Sv. prep. mučenica Febrónia hl. 3	07:30 sv. lit. (slov.) * Peter
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Peter
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Helena, Renáta, Martin, Danko

Liturgický program

Liturgický program po 4. nedeli po Päťdesiatnici
od 26.06. do 02.07. 2023

Pondelok 26.06.	Prep. otec Dávid zo Solúna	06:30 sv. lit. (csl.) † Božena, Juraj, Mária...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Jozef, Júlia, Elena
Utorok 27.06.	Prep. otec Samson Pohostinný	06:30 sv. lit. (csl.) † z Krupovej, Demjanovej...
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna, Ema
Streda 28.06.	Prenesenie pozostatkov svätých nezištníkov Kýra a Jána	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Mária, Ján, Milan...
		17:00 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) † Štefan, Anna, Ján, Jozef
Štvrtok 29.06.	Sv. apoštoli Peter a Pavol prikázaný sviatok, mirovanie Zbierka: Dobročinné diela sv. Otca	07:30 sv. lit. (csl.) * Vasil', Anna, Peter, Lenka...
		16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		18:00 sv. lit. (slov.) * Daniela
Piatok 30.06.	Zbor dvanástich apoštolov zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Mária... (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna, Emka
Sobota 01.07.	Svätí nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián	07:00 sv. lit. (csl.) * <i>Lubov</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Helena...
Nedeľa 02.07.	5. nedeľa po Päťdesiatnici Uloženie rúcha Presvätej Bohorodičky v Blachernách hl. 4	07:30 sv. lit. (slov.) * Peter, Ivana, Olívia, Gréta, Peter, Pavol, Pavol
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Helena</i>
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Marta</i>

Sviatok Božského srdca

(teologicko – historický pohľad na sviatok)

Základom úcty k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu je Božia láska voči nám. Predmetom úcty je fyzické Srdce Ježišovo spolu s jeho dušou obdarenou darmi prirodzenými i nadprirodzenými, a spojené s osobou Božieho Slova.

Úcta Božského srdca dala podnet k vzniku mnohých pobožností a zavedeniu tohto sviatku do liturgického kalendára.

Kristovo Srdce sa stalo predmetom osobitnej úcty už v ranom stredoveku, kedy nachádzame úctu k Ježišovmu Srdcu u niektorých mystikov.

Ozajstná úcta Božského srdca začala v 17. storočí vo Francúzsku, kde sa rehoľnici sv. Márie Margite Alcoque niekoľkokrát zjavil Ježiš Kristus, ukázal jej svoje láskou horiace srdce a vyzval ju, aby začala šíriť úctu jeho srdca.

Najprv sa sv. Márie Margite Alcoque zjavuje ako živé Srdce v Ježišovom tele a symbolizovalo to Ježišovu lásku k ľuďom, neskôr sa jej Srdce Ježišovo zjavuje horiace láskou, ako láska odmietaná, ktorá žiada opätovanie.

Ježiš poukázal na svoje Srdce ako na mimoriadne vhodný znak a obetný oltár

milosrdenstva a milosti pre duchovné potreby Cirkvi v moderných časoch.

Úcta Božského srdca bola po skromných začiatkoch a prvotných ťažkostiach v roku 1856 pápežom Píom IX. rozšírená na celú Cirkev. Dňom Božského srdca sa stal piatok po druhej nedeli po Päťdesiatnici.

V roku 1928 pápež Pius XI. zaviedol na sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho odprosujúcu pobožnosť za urážky, ktoré sa dostávajú eucharistickému Kristovi.

Úcta k Ježišovmu Srdcu je dlhodobou súčasťou liturgickej praxe a ľudovej zbožnosti aj v mnohých východných katolíckych cirkvách, medzi nimi aj v Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

Už v roku 1892 bol v Ríme schválený Akatist k Božskému Srdcu Ježišovmu a v roku 1903 aj ostatné liturgické texty.

Veľký šíriteľom tejto úcty k Božského Srdcu v Prešovskej archieparcii bol v prvej polovici 20. stor. blahoslavený biskup Pavel P. Gojdič OSBM, spolu s ostatnými členmi rádu baziliánov. Moleben k Božskému Srdcu sa stal medzi gréckokatolíckymi veriacimi veľmi obľúbenou pobožnosťou.

Presvätá Bohorodička Spolutrpiteľka

(teologicko – historický pohľad na sviatok)

Sviatok Presvätej Bohorodičky Spolutrpiteľky je posledným pohyblivým sviatkom, ktorý závisí od sviatku Paschy. Pôvodne sa táto spomienka slávila v druhý piatok po Päťdesiatnici.

Keďže sa na tento piatok presunul sviatok Božského srdca Ježišovho, sviatok Bohorodičky bol preložený na sobotu. Teda vždy v sobotu po sviatku Božského srdca Ježišovho je sviatok Presvätej Bohorodičky Spolutrpiteľky.

V tejto spomienke je vyjadrená myšlienka uctiť si bolesti a veľké muky, ktoré Presvätá Bohorodička pretrpela počas svojho života, ale predovšetkým pod krížom, na ktorom zomrel jej Syn a náš Spasiteľ Ježiš Kristus.

Utrpenie Panny Márie nás vedie do Ježišovej školy utrpenia, aby sme v bolesti nepodľahli beznádeji a tupej ľahostajnosti, ktorá ako ničivá sila sa môže kedykoľvek v nás prejaviť.

Rozjímaním nad Máriinými bolesťami objavujeme tie isté bolesti v našom živote, ktoré často prežívame bez toho, aby sme si to uvedomili. Bolesti nášho života musíme znášať ako prirodzenú súčasť našich dní: tými

bolesťami Mária už prešla a ukázala nám, ako ich treba zvládať.

Presvätá Bohorodička nám pod krížom (odkiaľ nám ju dal Ježiš za našu Matku) hovorí, že niet ani situácie, ani bolesti, ani utrpenia, ktoré by pretavené láskou a vo vedomí Božej prítomnosti nevedlo k víťazstvu zmŕtvychvstania. Presvätá Bohorodička trpí spolu s nami a súčasne nás ochraňuje od pokušenia beznádeje. Dostať Pannu Máriu ako dar z kríža bolo a je darom víťazstva zavŕšeného o tri dni neskôr.

Aj počas tejto spomienky Presvätej

Bohorodičky Spolutrpiteľky sme pozvaní uvedomiť si, že horizont nášho života nekončí v tomto materiálnom svete a nelimitujú ho naše pocity a aktuálna skúsenosť. Ale

cez vieru sa všetko toto otvára pre nový rozmer života.

Panna Mária nás učí, že s láskou, vierou a nádejou prežité utrpenie ústi do večnej blaženosti.

V latinskom obrade sa slávi pamiatka Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, 15. septembra.

A tento poznáte? (niečo na odreagovanie)

Príde starý manželský pár do neba, svätý Peter ich sprevádza po nebi. Všetko je tam perfektné, žena je nadšená a stále opakuje, že sa jej o niečom takom ani len nesnívalo. Keď to všetko vidí muž, rozplače sa a osopí sa na manželku:

„Za toto môžeš iba ty! To bolo vždy: makrobiotika, cvičenia, žiadny alkohol, žiadne cigarety, krémy iba s UV filtrom... Ved' sme tu už mohli byť najmenej pätnásť rokov skôr.“

Jeden muž sa pýta pri modlitbe: „*Pane Bože, čo je pre teba 1000 rokov?*“

Boh mu odpovedá: „*Chvíľočka!*“

Muž sa zasa pýta: „*Pane Bože, a čo je pre teba milión euro?*“

Boh mu odpovedá: „*Peniažtek!*“

A muž kontruje: „*Pane, prosím ťa, nemohol by si mi dať ten tvoj peniažtek?*“

„*Ale istotne*“, odpovedá Boh, „*počkaj chvíľočku!*“

Pýta sa jeden chlap druhého v nadväznosti na kázeň, ktorá pojednávala o modlitbe „*Vy sa doma modlíte vždy pred jedlom?*“

„*Nie!*“, odpovedá druhý, „*moja žena varí dobre!*“

Deti prichádzajú na spoveď. Príde prvý a zašepká kňazovi: „*Zhrešil som, otče, hodil som žabku do rybníka.*“

Kňaz upokojujúco hovorí: „*Nie je to ťažký hriech, ale netreba zvieratá trýzniť. Chod' v pokoji.*“

Príde druhý a hovorí: „*Musím sa vyznať, že som hodil žabku do rybníka.*“

Nasleduje tá istá odpoveď kňaza. Príde tretí chlapec a kňaz sa ho už vopred pýta: „*Aj ty si hodil žabku do rybníka?*“

A chlapec odpovedá: „*Nie, otče. Ja som Jurko Žabka.*“

Vedec hovorí Bohu: „*Bože, už nie si potrebný. Veda postúpila tak ďaleko, že už aj my vedci vieme urobiť človeka z hlíny.*“

Boh hovorí vedcovi: „*Tak to ukáž!*“

Vedec začne naberať zo zeme hlinu, ale Boh ho zastaví: „*Počkaj, počkaj, naber si zo svojej hlíny!*“

Cyklista sa márne snaží odomknúť zámok na bicykli. Okoloidúca babka mu radí: „*Pomodli sa k svätému Petrovi, ten má v ruke kľúče, mohol by ti pomôcť.*“

Nešťastný cyklista odpovedá: „*Skôr sa asi pomodlím k svätému Pavlovi, tu už len pomôže zámok rozťať mečom!*“